

је неилустрованим али индикативним просторима дешавања као што су теретана, сала за физичко, тушеви, воајеризам кроз мале прозоре, а ту су и пара, дим, нага тела. Захваљујући овим мотивима, сценски језик креирао би се комбинацијом свакодневних, реалистичних радњи као што је на пример вежбање у теретани, а затим би се репетицијом покрета или поступака губило основно значење радње, настајао би апстрактни ритуал који би полако прелазео у традиционалне, опет препознатљиве радње као што је на пример играње кола. Преплитање мотива отвора полигон за истраживање овог другог, чулног аспекта у строго конструисаном, наметнутом устројству односа. Истина је да постоји нешто тактилно, заводљиво у динамици ова четири лика, као што постоји нешто егзотично у слици хистеричног, афектираног Балкана, где се воли или убија. Желела бих да истражим узроке и последице овог феномена, као и како се формира идентитет појединца под оваквим утицајима.

Јована Томић

О ПИСЦУ

Димитрије Коканов, позоришни драматург, драмски писац и сценариста. Стални је драматург Позоришта Атеље 212 у Београду. Сарађивао је као драматург са многим редитељима и другим уметницима и институцијама у земљи и региону. Као сценариста сарађивао је на ТВ серији **Јутро ће променити све**. Добитник је Михизове награде за драмско стваралаштво 2017. године и Стеријине награде за текст савремене драме за текст **Кретање** 2020. године. Такође, победник је неколико конкурса за савремени драмски текст. Текстови су му објављивани и преводжени на енглески језик. Са редитељком Јованом Томић као драматург сарађивао је на више пројеката до сада (**Господин Бидерман и пиромани; Кабаре Нушић; Лолита; Босоноги у парку; Урнебесна тама; И сваки пут као да је први; Лисистрата; Натан Мудри; Ливада пуна таме**).

Боли Коло је други комад овог аутора који ће на сцену поставити редитељка Јована Томић, након што је режирала **Кретање** у Битеф театру 2020.

О БОЛИ КОЛУ

У поднаслову овог комада је одредница народна љубавна игра и она служи прецизнијем одређењу наслова у коме спајам појмове бола и кола. После наслова и поднаслова постоји и трећа одредница: партитура за плесну игру. Текст сам дакле замислио као низ говорних секвенци које се могу и/или треба да се користе као говор насупротив или као допуна покрету. Комплетан текст је намењен сценском изговарању, а одређивањем истог као пртитуре за плес на то место на почетку уписујем све потенцијалне дидаскалије и препуштам их редитељско-кореографском промишљању текста као изведбене говорне партитуре која се допуњава физичком акцијом тела на сцени. Појам коло из наслова додатно је образложен поднасловом и он усмерава пажњу ка фолклорним, традиционалним или неким другим облицима народне игре (плесне формације на свадбама, испраћајима, крштењима, вашарима или неким другим светковинама које немају канонизован плесни вокабулар али нам је њихова форма препознатљива као општа). Међутим коло није само одредница за фолклорну игру у овом тексту. То коло је болно. Текст **Боли Коло** настаје као мој одговор на праћење документарних материјала о порасту броја жена жртава, жена које су убили њихови мушки партнери. Обрадом тих документарних информација настаје потпуно фикционални садржај говора две жене и њихових партнера у овом тексту, а тај говор за циљ има да мапира односе стварања насилне патријархалне социјалне кореографије која подразумева контролу, надзор, казну и ликвидацију партнерке од стране љубоморног мушкарца. Такође та мапа за циљ има и да позиционира проблем женске мизогиније као једног од предуслова за ту и такву социјалну кореографију.

Боли коло је дакле текст о насиљу над женама које се неретко третира као регуларна фолклорна пракса патријархата. Престанак неговања патријархата је можда једини начин да се тај круг насиља у коме се вртимо покида, а да бол насиља, бол дискриминације и бол хијерархизације престане.

Димитрије Коканов

ГРАД УЖИЦЕ

НАРОДНО
ПОЗОРИШТЕ
УЖИЦЕ

ДИМИТРИЈЕ КОКАНОВ

БОЛИ КОЛО

НАРОДНА ЉУБАВНА ИГРА

РЕДИТЕЉКА: ЈОВАНА ТОМИЋ

БОЛИ КОЛО

Редитељка:
Кореограф:
Костимографкиња:
Композитор:
Дизајнер звука:
Асистенткиња редитељке:

Димитрије Коканов
БОЛИ КОЛО
Народна љубавна игра

Јована Томић
Игор Коруга
Маја Мирковић
Лука Мејџор
Никола Пејовић
Анђела Кузмановић

Играју:

Први пар:
Мушко 1
Женско 1

Хаџи Немања Јовановић
Вања Ковачевић

Други пар:
Мушко 2
Женско 2

Бранислав Љубичић
Биљана Здравковић

Инспцијент:
Суфлер:

Милена Радомировић
Јанко Радишић

Мајстор сцене:
Мајстор светла:
Кројачки радови:
Гардеробер:
**Шминкерски и
власуљарски радови:**
Реквизитер:
Технички директор:

Славољуб Васић
Александар Росић
Гордана Мајдов Марковић
Гордана Савић

Мирјана Илић
Милан Миаиловић
Маријана Зорзић Петровић

Организатор:

Љиљана Матић

Уметнички директор:
Директор:

мр Немања Ранковић
Зоран Стаматовић

премијера:
Сезона:

548
2020/2021.

ЈОВАНА ТОМИЋ

рођена је у Београду 1990. године. Основне дипломске и мастер студије завршила је на Факултету драмских уметности у Београду, на одсеку позоришне и радио режије у класи Алисе Стојановић. Режирала је представе **Господин Бидерман и пиромани** (Атеље 212), **Кабаре Нушић** (Позориште Зоран Радмиловић, Зајечар), **Лолита** (Мадленианум), **Босоноги у парку** (Народно позориште Суботица), **If twice rotates the weather vane / Waiting for future** (Паоло Граси, Милано), **Излажење** (Драгстор, 20/44), **Урнебесна тама** (Атеље 212), **Сваки пут као да је први** (Крушевачко позориште), **Лисистрата** (Народно позориште Суботица), **Натан Мудри** (Југословенско Драмско позориште), **Ливада пуна таме** (Народно позориште Београд), **Крв црвеног петла** (Народно позориште Ниш), **Кретање** (Битеф).

Добитница је награде Неда Деполо. Представа Кретање носилац је шест награда у оквиру 65. Стеријиног позорја.

РЕЧ РЕДИТЕЉКЕ

Комад **Боли коло** као полазишну тачку, својеврсни лајтмотив, чиме се и успоставља тематски оквир садржаја, узима стварни догађај убиства где је извршилац на друштвеним мрежама, након чина, образложио свој поступак, указао на узроке и кривце, одао почаст својој убијеној љубави и целу исповест завршио изјавом - "нисам хтео јбг". Ова реченица је надаље често цитирана, постала је део поп културе, препознатљива је као топоним за - у овом конкретном случају крајње парадоксално – неостварену љубав, ослањајући се на чувени локални мит о страсти "на балкански начин", где се љубав граничи и/или изједначава са смрћу, емоције су афектиране, крволочне у својој манифестацији, живот је дерт а нагони узимају примат над етиком и законима. Горе наведен пример убиства илуструје феномен ових простора – "балканску страст", где се, испод фламбојантног, експресивног, чулног миљеа а ла Кустурица, заправо егзотизује патријархално, конзервативно устројство полова, где се шовинизам, мачизам, сексизам узима као подразумевани референтни систем који подржавају и мушкарци и жене.

Димитрије Коканов као узорак узима два хетеросексуална пара, где захваљујући биографијама два мушкарца и две жене, добијамо архетипске представнике друштва; они се међусобно разликују у економском, друштвеном, академском контексту: једна високообразована жена, научница је у вези са млађим човеком из радничке класе, док други пар чине моћан човек сумњивог бизниса, и лепотица, фитнес инструкторка и модел. Занимљиво је да оваква поставка ликова само још чвршће успоставља патријархат као основни принцип динамике њихових односа, упркос разликама и честим предрасудама да се високообразоване жене, на пример, а приори повезују са контекстом феминизма. Писац нам, упрavo зато, самим насловом комада, али и назнаком – народна љубавна игра – као и сонговима унутар комада, назначавача да је однос ова четири лика плесна, емотивна, ритуална партитура односа, чиме се отвара још једно поље тумачења – укорененост мачизма и конзервативизма у нашем културном наслеђу, политичком, друштвеном, историјском. Наслов и сонгови, као и садржај догађаја унутар текста, упркос савременом миљеу, данашњем тренутку из ког ликови делају, доносе иконографију ритуалног, прималног, обичајног.

Оно што је коло симболизовало некад, поред контекста традиције, био је и јак друштвени утицај, коло је омогућавало социјализацију, одабир будућег партнера, готово као нека ритуална предигра, тако данас Коканов успоставља савремене ритуале који осликавају опседнутост сопствним телом и опсесију, у исто време, безусловног поседовања другог тела, партнерског, у јасној хијерархији, наравно, субмисивног (жена) и доминантног (мушкарац). Оно што је некад била својеврсна традиционална мушко – женска предигра, данас је крволочна борба за преживљавањем. Покретач драмског сукоба је у овом тексту превара. 'Потлачени' се ипак усуђују на неверство својих моћнијих партнера, тако да се улоге мењају те наизглед доминантни постају жртве. Ликови одлучују да напусте задате друштвене обрасце и да потраже слободу у другим оквирима и то доводи до трагичног краја. Мелодрамски заплет уобличен је специфичном формом, у основи фрагментарном, делимично дијалогском, а делимично исповедном, монолошком.

Подједнако важна одредница овог комада је бели текст, што отвара спектар могућности интерпретације и глумачке креације. Чулност, путеност, заводљивост ликова и атмосфера еротског у догађајима, омогућена